

INSTITUCIONS DE DRET COMUNITARI

Dra. Mar Campins Eritja

Departament de Dret i Economia Internacionals

Universitat de Barcelona

“

“Donat el caràcter i la finalitat exclusivament docent i eminentment il·lustrativa de les explicacions a classe d'aquesta presentació, l'autor s'acull a l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual vigent respecte de l'ús parcial d'obres alienes com ara imatges, gràfics o altre material contingudes en les diferents diapositives”

Els objectius de la Unió Europea

- Objectius generals de caràcter polític, econòmic i social (art. 3 del TUE):
- Promoure la pau, els seus valors i el benestar del pobles.
- Oferir un espai de llibertat, seguretat i justícia.
- Establir un mercat interior i un desenvolupament econòmic equilibrat, sostenible i amb progrés social.
- Combatre l'exclusió social i promoure la justícia i protecció socials.
- Fomentar la cohesió econòmica, social i territorial i la solidaritat entre els Estats Membres.
- Respectar la diversitat i pluralitat lingüística i vetllar pel patrimoni cultural europeu.
- Establir una unió econòmica i monetària la moneda de la qual serà l'euro.

Els objectius de la Unió Europea

- La integració econòmica
 - L'establiment del mercat interior
 - Les polítiques comunitàries
 - La Unió Econòmica i Monetària
- La integració política
 - La reforma de les institucions: el funcionament de les institucions (eficàcia, legitimitat, democràcia)
 - La ciutadania europea
 - La intensificació de la cooperació política: política exterior / creació d'un espai de seguretat, llibertat i justícia

Els principis en que es fonamenta la Unió Europea

- Principi de la democràcia representativa (art. 2 i 10 del TUE).
- Principi de respecte als drets humans (art. 6.3 TUE).
- Principi d'igualtat entre els Estats Membres (art. 4.2 TUE).
- Principi de respecte a la identitat nacional dels Estats Membres (art. 4.2 TUE).
- Principi de cooperació lleial (art. 4.3 TUE).
- Principi de solidaritat (arts. 42.7 TUE i 222 TFUE).
- Principi de transparència i proximitat (art. 1 TUE).

Els valors en que es fonamenta la Unió Europea

- Art. 2 del TUE: “respecte de la dignitat humana, llibertat, democràcia, igualtat, Estat de dret i respecte dels drets humans, inclosos els drets de les persones que pertanyent a les minories”.
- Condicions per a l'ingrés a la UE (art. 49 TUE) i per a la permanència (art. 7.2 TUE).

Atribució de competències a la Unió Europea

- Art. 1 TUE: Els Estats Membres atribueixen competències a la UE per a assolir els seus objectius comuns.
- Art. 5.2 TUE: La Unió Europea pot actuar només dins els límits de les competències que tingui atribuïdes.
- Art. 4.1 i 5.2 TUE: Tota competència no atribuïda a la Unió Europea correspon als Estats

Atribució de competències a la Unió Europea

- Atribució expressa de competències
 - Base jurídica de l'acció de la UE
- Atribució implícita de competències
 - Doctrina AETR (paral·lelisme de competències internes i externes)
- La clàusula d'imprevisió (art. 352 TFUE)

Exercici de competències per la Unió Europea

- Competències exclusives (art. 3 TFUE)
 - unió duanera, competència, política monetària, conservació recursos biològics marins, política comercial comuna
- Competències compartides (art. 4 TFUE)
 - mercat interior, política social, cohesió econòmica/social/territorial, PAC, medi ambient, consumidors, transports i xarxes, energia, ELSJ
- Competències complementàries (art. 6 TFUE)
 - salut pública, indústria, cultura, turisme, educació/joventut/esport/formació professional, protecció civil, cooperació administrativa

Exercici de competències per la Unió Europea

- Principi de subsidiarietat de l'acció de la Unió Europea (art. 5.3 TUE)
- Principi de proporcionalitat de l'acció de la Unió Europea (art. 5.4 TUE)
- Implicacions per les institucions
- Participació dels parlaments nacionals
- Control jurisdiccional